

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 68/2023
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄

Συνεδρίαση της 31^{ης} Μαΐου 2023

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ..

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Ασημίνα Ροδοκάλη, Πέτρος Κωνσταντινόπουλος, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Αικατερίνη Γαλάνη, Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Αντώνιος Παπαγεωργίου, Μαρία Δεληγιάννη, Μαρία Μπασδέκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ελευθερία Αντ. Χριστοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτ. ΔΒ1Α/Κ.Υ./15/31-1-2023 έγγραφο της Δ/σης Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ./ Τμήμα Διαχείρισης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, το οποίο υποβλήθηκε στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με το με αριθμό πρωτ. ΔΙΟΙΚ.13/13-2-2023 έγγραφο της Διοικήτριας του Οργανισμού.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: α) εάν ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μπορεί να προβεί σε εκτέλεση των με αριθμούς 673/2016, 2392/2017, 1820/2017, 620/2018, 1802/2018

και 1803/2018 αποφάσεων του ΔΕΑ, με τις οποίες ακυρώθηκαν οι πράξεις αυτοδίκαιης απόλυσης δεκαεπτά συνολικά μόνιμων ιατρών, που δεν είχαν υποβάλει, κατά τη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 1 του ν. 4238/2014, εμπρόθεσμη αίτηση – υπεύθυνη δήλωση αποδοχής θέσης στην, αντίστοιχη της Υ.Π.Ε. που υπηρετούσαν, Δ.Υ.Πε. και β) εάν ο Οργανισμός οφείλει με βάση την με αριθμό 2392/2017 απόφαση να καταβάλει στους ιατρούς Ζ.Κ. και Δ.Μ., οι οποίοι έχουν υποβάλει σχετικές αιτήσεις, αναδρομικές αποδοχές και σε καταφατική περίπτωση, για ποιο χρονικό διάστημα.

Για το παραπάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο ερώτημα της Υπηρεσίας, καθώς και στα έγγραφα που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με τις ακόλουθα αναφερόμενες αποφάσεις του Προέδρου του «Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας» (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), λύθηκαν αυτοδίκαια, από 20-3-2014, οι υπαλληλικές σχέσεις των κατωτέρω (συνολικά δεκαεπτά) μόνιμων ιατρών με τον Οργανισμό, επειδή δεν υπέβαλαν εμπρόθεσμα αίτηση – υπεύθυνη δήλωση αποδοχής θέσης στην, αντίστοιχη της Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠΕ) που υπηρετούσαν, «Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας» (Δ.Υ.Πε.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 1 και 2 του ν. 4238/2014. Ειδικότερα:

Με την με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13656/8-4-2014 απόφαση (ΦΕΚ Γ΄ 502/17-4-2014) λύθηκαν οι υπαλληλικές σχέσεις των ιατρών Δ.Π., Χ.Γ., Β.Κ.-Κ., χωρικής αρμοδιότητας 5^{ης} ΥΠΕ, με την με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13655/8-4-2014 απόφαση (ΦΕΚ Γ΄ 502/17-4-2014) λύθηκαν οι υπαλληλικές σχέσεις των ιατρών Ζ.Κ., Δ.Μ., Δ.Δ., Α.Μ., Κ.Κ., Ι.Γ., χωρικής αρμοδιότητας 6^{ης} ΥΠΕ, με την με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13653/8-4-2014 απόφαση (ΦΕΚ Γ΄ 502/17-4-2014) λύθηκαν οι υπαλληλικές σχέσεις των ιατρών Ν.Δ., Δ.Γ., Β.Π. και Μ.Π., χωρικής αρμοδιότητας 1^{ης} ΥΠΕ και με την με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13652/8-4-2014 απόφαση (ΦΕΚ Γ΄ 503/17-4-2014) λύθηκαν οι υπαλληλικές σχέσεις των ιατρών Π.Β., Α.Ρ., Χ.Κ. και Α.Σ., χωρικής αρμοδιότητας 2^{ης} ΥΠΕ.

Πριν από την αυτοδίκαιη απόλυσή τους, οι ίδιοι ιατροί είχαν τεθεί σε καθεστώς διαθεσιμότητας για έναν μήνα, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 16 παρ. 1 του ν. 4238/2014, η οποία άρχισε από την επομένη της δημοσίευσης του νόμου αυτού, δηλ. από 18-2-2014.

Στη συνέχεια και κατόπιν άσκησης από τους ως άνω ιατρούς αιτήσεων για την ακύρωση, κατά περίπτωση, είτε των περί θέσης τους σε διαθεσιμότητα - και κάθε άλλων συναφών - πράξεων, είτε, επιπλέον, και των περί αυτοδίκαιης απόλυσής τους από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. πράξεων, εκδόθηκαν οι εξής αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (ΔΕΑ) Ζ΄ Τμήματος Ακυρωτικού Σχηματισμού:

Η με αριθμό 673/2016 απόφαση, με την οποία ακυρώθηκε η με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13656/8-4-2014 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά το μέρος της που αφορά τον ιατρό Δ.Π.. Η κατά της απόφασης αυτής, με ημερομηνία 5-10-2016, έφεση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., απορρίφθηκε ως απαράδεκτη με την με αριθμό 294/2021 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ).

Η με αριθμό 2392/2017 απόφαση, με την οποία ακυρώθηκε η με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13655/8-4-2014 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά το μέρος της που αφορά τους ιατρούς Ζ.Κ., Δ.Μ., Δ.Δ., Α.Μ. και Κ.Κ. και η με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13656/8-4-2014 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά το μέρος της που αφορά τους ιατρούς Χ.Γ. και Β.Κ.-Κ.. Η κατά της απόφασης αυτής, με ημερομηνία 12-10-2017, έφεση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., απορρίφθηκε ως απαράδεκτη με την με αριθμό 295/2021 απόφαση του ΣτΕ.

Η με αριθμό 1820/2017 απόφαση, με την οποία ακυρώθηκε η με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13653/8-4-2014 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά το μέρος της που αφορά τον ιατρό Ν.Δ..

Η με αριθμό 620/2018 απόφαση, όπως αυτή διορθώθηκε με την με αριθμό 1837/2018 απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου, με την οποία ακυρώθηκε η με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13653/8-4-2014 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά το μέρος της που αφορά τους ιατρούς Δ.Γ., Β.Π. και Μ.Π. και η με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13652/8-4-2014 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά το μέρος της που αφορά τους ιατρούς Π.Β. και Α.Ρ..

Η με αριθμό 1802/2018 απόφαση, με την οποία ακυρώθηκε η με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13655/8-4-2014 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά το μέρος της που αφορά τον ιατρό Ι.Γ..

Η με αριθμό 1803/2018 απόφαση, με την οποία ακυρώθηκε η με αριθμό πρωτ. Δ11/οικ. 13652/8-4-2014 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά το μέρος της που αφορά τους ιατρούς Χ.Κ. και Α.Σ.. Η κατά της απόφασης αυτής, με ημερομηνία 4-3-2019, έφεση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., απορρίφθηκε ως απαράδεκτη με την με αριθμό 2292/2022 απόφαση του ΣτΕ.

2. Με τις πιο πάνω αποφάσεις του ΔΕΑ έγινε δεκτό, ότι οι ρυθμίσεις που εισάγονται με τις κρίσιμες διατάξεις των άρθρων 16 και 17 του ν. 4238/2014, συνεπάγονται: α) την άμεση θέση σε διαθεσιμότητα όλου του ιατρικού και οδοντιατρικού προσωπικού, που υπηρετούσε στις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. χωρικής αρμοδιότητας όλων των Περιφερειακών Διευθύνσεων της Επικράτειας (στον οποίο είχε μεταφερθεί με τις διατάξεις του ν. 3918/2011 από τις Μονάδες Υγείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών [ΙΚΑ-ΕΤΑΜ]) αυτοδίκαια, από 18-2-2014, δηλαδή, μια μόλις ημέρα μετά τη δημοσίευση στο ΦΕΚ του ν. 4238/2014, β) την ταυτόχρονη, από την ως άνω ημερομηνία (18-2-2014), διακοπή της άσκησης των καθηκόντων τους και την κατάργηση των αντίστοιχων θέσεων που κατείχαν στις Μονάδες Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., γ) την παραμονή του ανωτέρω προσωπικού σε καθεστώς διαθεσιμότητας επί έναν (1) μήνα (ήτοι μέχρι και 19-3-2014), με συνέπεια, λόγω της παύσης παροχής των υπηρεσιών τους εξαιτίας της διαθεσιμότητας από 18-2-2014 και επί ένα μήνα, της μείωσης των αποδοχών τους στα τρία τέταρτα (άρθρο 102 παρ. 1 του ν. 3528/2007) ώστε εξ αυτής μόνης της αυτοδίκαιης θέσης σε διαθεσιμότητα μεγάλου αριθμού προσωπικού (έστω και για έναν μήνα), να επιτυγχάνεται και σημαντικό δημοσιονομικό όφελος για το Κράτος, που ενδεχομένως αποτελεί και έμμεσο σκοπό των ανωτέρω νομοθετικών ρυθμίσεων, δ) στη συνέχεια, την μετάταξη/μεταφορά, στις συνιστώμενες για τον σκοπό αυτό οργανικές θέσεις πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στις Δ.Υ.Πε., άγνωστου, εκ των προτέρων, αριθμού ιατρών και οδοντιάτρων (οπωσδήποτε όμως μικρότερου του αριθμού των υπηρετούντων), ήτοι μόνο εκείνων που ενδέχεται να υποβάλουν, κατ' αρχήν μεν, αίτηση – δήλωση, αποδοχής της συνιστώμενης για τον σκοπό αυτό θέσης στην αντίστοιχη Δ.Υ.Πε., μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των 7 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης περί θέσης τους σε διαθεσιμότητα (18-2-2014) και ακολούθως, για το προσωπικό που μέχρι τότε διατηρούσε νόμιμα και ιδιωτικό ιατρείο, την προσκόμιση βεβαίωσης διακοπής της ως άνω δραστηριότητάς του. Ενόψει τούτων κρίθηκε, ότι οι διατάξεις των άρθρων 16 και 17 του ν. 4238/2014, οι οποίες αποτελούν το έρεισμα των πράξεων αυτοδίκαιης απόλυσης των αιτούντων,

αντίκεινται στο συνταγματικό πλαίσιο που θεσπίζεται με τα άρθρα 21 παρ. 3 και 5 παρ. 5 και από το οποίο απορρέει η υποχρέωση του κράτους να διασφαλίζει υψηλού επιπέδου, πλήρη, διαρκή και αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών υγείας σε όλους του πολίτες και είναι κατά συνέπεια ανίσχυρες και μη εφαρμοστέες.

Ακολούθως, το Διοικητικό Εφετείο απέρριψε τις αιτήσεις ακύρωσης κατά το μέρος που στρέφονταν κατά των πράξεων θέσης των αιτούντων σε καθεστώς διαθεσιμότητας, επειδή η ισχύς τους είχε ήδη λήξει και δέχθηκε αυτές ως προς τις πράξεις αυτοδίκαιης απόλυσης (είτε είχαν προσβληθεί αυτοτελώς, είτε ως συναφείς με τις πράξεις θέσης των αιτούντων σε διαθεσιμότητα), τις οποίες και ακύρωσε ως μη νόμιμες, επειδή εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή αντισυνταγματικών διατάξεων.

Μετά την έκδοση των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων υποβλήθηκαν προς τον Οργανισμό οι με ημερομηνία 21-10-2022 αιτήσεις των ιατρών Δ.Μ. και Ζ.Κ. (η αυτοδίκαιη απόλυση των οποίων ακυρώθηκε με την με αριθμό 2392/2017 απόφαση του ΔΕΑ), με τις οποίες ζητούν να τους καταβληθεί το σύνολο των αποδοχών που θα λάμβαναν, εάν δεν είχαν απολυθεί, η δε πρώτη, επιπλέον, να επαναφερθεί αναδρομικά στη θέση που κατείχε πριν από την αυτοδίκαιη απόλυσή της.

3. Ενόψει αυτών, με το με αριθμό πρωτ. ΔΒ1Α/Κ.Υ./15/31-1-2023 έγγραφο της Δ/σης Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με αναφορά στις διατάξεις που αναλυτικά παρατίθενται στο νομοθετικό μέρος που ακολουθεί, ζητήθηκε η έκδοση γνωμοδότησης του ΝΣΚ: «1) Σχετικά με τη δυνατότητα να εφαρμοστούν οι αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με τις οποίες ακυρώθηκαν αποφάσεις αυτοδίκαιης απόλυσης ιατρών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 4238/2014, καθώς με τις διατάξεις του άρθρ. 2 και του άρθρου 8 του ίδιου νόμου, ο σκοπός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. άλλαξε και έπαψε να αποτελεί φορέα παροχής υπηρεσιών υγείας, η δομή των μονάδων παροχής υγείας και το ιατρικό και λοιπό προσωπικό τους μεταφέρθηκαν στην αρμοδιότητα των αντίστοιχων ΥΠΕ και οι οργανικές θέσεις του προσωπικού αυτού στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καταργήθηκαν και 2) Εάν βάσει των εν λόγω δικαστικών αποφάσεων ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. οφείλει αποδοχές στους αιτούντες και αν ναι, για ποιο χρονικό διάστημα». Στο ίδιο έγγραφο διατυπώνεται ως άποψη της Υπηρεσίας ότι «θα πρέπει βάσει των ακυρωτικών αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών να προβλεφθεί με νομοθετική ρύθμιση η επαναφορά της υπαλληλικής σχέσης των εν λόγω ιατρών, στις αντίστοιχες ΥΠΕ στις οποίες μεταφέρθηκαν οι οργανικές μονάδες που υπηρετούσαν και όπου θα δύνανται να ασκούν καθήκοντα του ιατρικού κλάδου και της ειδικότητάς τους.».

Πλέον των ανωτέρω περιπτώσεων, στο ερώτημα περιλαμβανόταν και η όμοια περίπτωση της ιατρού Μ.Ζ., η αυτοδίκαιη απόλυση της οποίας έχει ακυρωθεί με την με αριθμό 2075/2017 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Όμως, με το με αριθμό πρωτ. ΔΒ1α/Κ.Υ. 31/28-2-2023 έγγραφό της, η ερωτώσα Υπηρεσία διευκρίνισε ότι η περίπτωση αυτή εξαιρείται από το ερώτημα, λαμβανομένου υπόψη από αυτήν του με αριθμό ΠΣ 1471/2021 Πρακτικού συνεδρίασης του Τριμελούς Συμβουλίου του ΔΕΑ (άρθρο 2 του ν. 3068/2002), με το οποίο κλήθηκε να συμμορφωθεί προς την ως άνω δικαστική απόφαση ο Διοικητής του ν.π.δ.δ. της 7^{ης} ΥΠΕ Κρήτης.

Εξάλλου, με το με αριθμό πρωτ. ΔΒ1Α/Κ.Υ. 48/24-3-2023 έγγραφο της ίδιας Υπηρεσίας, σε απάντηση του με αριθμό πρωτ. 436-713/201863/15-3-2023 εγγράφου του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με το οποίο ζητήθηκε να διευκρινιστεί εάν έχουν καταστεί αμετάκλητες εκείνες οι δικαστικές αποφάσεις που περιέχονται στο ερώτημα, για τις οποίες δεν προκύπτει η άσκηση έφεσης και απόρριψή της με απόφαση του ΣτΕ, διαβιβάσθηκαν: α) η με αριθμό 2293/2022 απόφαση του ΣτΕ, που απέρριψε ως απαράδεκτη την από 4-3-2019 έφεση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κατά της με αριθμό 1802/2018 απόφασης του ΔΕΑ και β) η από 31-5-2018 έφεση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κατά της με αριθμό 620/2018 απόφασης του ΔΕΑ. Σημειώνεται ότι στο σύνολο των περιπτώσεων οι εφέσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. απορρίφθηκαν, ως απαράδεκτες, γιατί δεν προτάθηκε λόγος περί συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 2 του ν. 3900/2010.

Τέλος, με το με αριθμό πρωτ. ΔΒ1Α/Κ.Υ.73/17-5-2023 έγγραφο της ίδιας Υπηρεσίας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. βεβαιώνεται συμπληρωματικά, ότι όλοι οι ιατροί που αφορούν οι ανωτέρω δικαστικές αποφάσεις ήταν μόνιμοι ιατροί κατέχοντες οργανικές θέσεις, καθώς και ότι, πλην των ανωτέρω περιπτώσεων, έχει υποβληθεί στην Υπηρεσία νέο αίτημα ιατρού για την επαναφορά του στον Οργανισμό, μετά την έκδοση αντίστοιχης δικαστικής απόφασης που ακύρωσε την πράξη αυτοδίκαιης απόλυσής του.

Νομοθετικό Πλαίσιο

4. Στη διάταξη του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 95

«5. Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως

νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης».

5. Στη διάταξη του άρθρου 1 του, εκτελεστικού της ως άνω συνταγματικής διάταξης, ν. 3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις ... και άλλες διατάξεις» (Α` 274) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 1

«Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει.....».

6. Στις διατάξεις του άρθρου 50 παρ. 1, 4 και 5 του π.δ. 18/1989 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικράτειας» (Α` 8), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 50

«1. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάργησή της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη.

4. Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου, ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό...

5. Οι αποφάσεις της Ολομέλειας, ακυρωτικές και απορριπτικές, καθώς και των Τμημάτων, αποτελούν μεταξύ των διαδίκων δεδικασμένο που ισχύει και σε κάθε υπόθεση ή διαφορά ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής, κατά την οποία προέχει το διοικητικής φύσεως ζήτημα που κρίθηκε από το Συμβούλιο».

7. Στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 702/1977 «Περί υπαγωγής, υποθέσεων εις τα διοικητικά δικαστήρια, αντικαταστάσεως, τροποποιήσεως και καταργήσεως διατάξεων του Ν.Δ. 170/1973 "περί του Συμβουλίου της Επικρατείας"» (Α' 268), ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι:

Άρθρο 4

«1. Ενώπιον των διοικητικών εφετείων, δικαζόντων κατά τον παρόντα νόμον επί αιτήσεων ακυρώσεως, εφαρμόζονται αναλόγως αι αφορώσαι εις το ένδικον τούτο μέσον διατάξεις του Ν.Δ. 170/1973 "περί του Συμβουλίου της Επικρατείας", ως εκάστοτε ισχύουν με τας ακολούθους τροποποιήσεις: ...».

8. Στις διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 2 και 4 του Συντάγματος ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι:

Άρθρο 103

«2. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη.....».

4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν.....».

9. Στις διατάξεις των άρθρων 39 παρ. 1 και 154 παρ. 1 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (Α΄ 26) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 39

«1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι, εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν.».

Άρθρο 154

«1. Ο υπάλληλος απολύεται, αν καταργηθεί η θέση στην οποία υπηρετεί.».

10. Στις διατάξεις των άρθρων 17 παρ. 1 και 2 - όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε από τις διατάξεις των άρθρων 72 παρ. 2 του ν. 3984/2011 (Α΄ 150), 10 παρ. 1 και 13 παρ. 11 του ν. 4052/2012 (Α΄ 41) -, 18 παρ. 1 και 2, 23 παρ. 1 περ. Β΄ και 26 παρ. 1 και 9 - όπως η παρ. 9 προστέθηκε με το άρθρο 72 παρ. 21 του ν. 3984/2011 (Α΄ 150) - του ν. 3918/2011 «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις» (Α΄ 31) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 17

«1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (εφεξής Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή Οργανισμός), το οποίο αποτελεί Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με έδρα στο Μαρούσι. Η έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού ορίζεται έξι μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

2. Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μεταφέρονται και εντάσσονται ως υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικό ο Κλάδος Υγείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) με τις μονάδες υγείας του, το κέντρο διάγνωσης ιατρικής της εργασίας του ΙΚΑ με το σύνολο του εξοπλισμού του, οι Κλάδοι Υγείας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) και του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), ο Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), όπως διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α΄), ως προς τις παροχές σε είδος.».

Άρθρο 18

«1. Σκοπός του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας είναι:

α. Η παροχή υπηρεσιών υγείας στους εν ενεργεία ασφαλισμένους, συνταξιούχους και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους, των μεταφερόμενων φορέων, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον προβλεπόμενο στο άρθρο 30 Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του παρόντος νόμου...

2. Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας παρέχεται στους ασφαλισμένους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ:

α) από τις Μονάδες Υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ...».

Άρθρο 23

« 1. Οι υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. διακρίνονται σε Κεντρική και Περιφερειακές.

A.....

B. α. Τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αποτελούν οι υφιστάμενες μονάδες των περιφερειακών υπηρεσιών υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, οι υγειονομικές υπηρεσίες αυτού που δεν αποτελούν οργανικές μονάδες και λειτουργούν μέχρι την εφαρμογή του παρόντος ενταγμένες στις υπηρεσίες ασφάλισης, οι υπηρεσίες ΙΚΑ - ΕΤΑΜ που ασκούν αρμοδιότητες σχετικές με παροχές ασθένειας σε είδος και λειτουργούν σε υπηρεσίες ασφάλισης, καθώς και οι περιφερειακές υπηρεσίες των λοιπών εντασσόμενων φορέων και κλάδων υγείας που ασκούν αρμοδιότητες σχετικές με παροχές ασθένειας σε είδος. Από τις περιφερειακές υπηρεσίες υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εξαιρούνται οι υπηρεσίες νοσοκομειακής υποστήριξης, οι οποίες μεταφέρονται στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.¹

¹ Με την παράγραφο 1 του άρθρου 32 του ν. 3918/2011, ορίσθηκε, μεταξύ άλλων, ότι από 1-6-2011 οι Υπηρεσίες Νοσοκομειακής Υποστήριξης του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ εντάσσονται στο ΕΣΥ, με την παράγραφο 2 αυτού ότι μετά την έναρξη οι ανωτέρω Υπηρεσίες Νοσοκομειακής Υποστήριξης λειτουργούν ως αντίστοιχα παραρτήματα των ανωτέρω νοσοκομείων στα οποία εντάσσονται (φορείς υποδοχής) και ότι οι ιατροί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης που υπηρετούν στις ως άνω μονάδες κατά το χρόνο έναρξης μεταφέρονται με την ίδια εργασιακή σχέση, οργανική θέση, βαθμό και ειδικότητα που κατέχουν, στον αντίστοιχο φορέα υποδοχής και με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, ότι το λοιπό μόνιμο και με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, ιατρικό και

β. Η ένταξη των περιφερειακών υπηρεσιών των μεταφερόμενων φορέων στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος, δύναται να είναι σταδιακή και πραγματοποιείται με την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στην οποία καθορίζεται και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.² Οι περιφερειακές υπηρεσίες που εντάσσονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. λειτουργούν ως αυτοτελείς οργανικές μονάδες και κατανέμονται σε επτά περιφέρειες τα όρια των οποίων συμπίπτουν με τα όρια των Υγειονομικών Περιφερειών, όπως αυτές προβλέπονται στο ν. 3329/2005. ...».³

Άρθρο 26

«1. Το διοικητικό, ιατρικό, νοσηλευτικό, παραϊατρικό και λοιπό προσωπικό και οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή, που υπηρετούν στις περιφερειακές υπηρεσίες που εντάσσονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., μεταφέρεται στον Οργανισμό από την ημερομηνία ένταξης τους σε αυτόν βάσει της προαναφερόμενης στο άρθρο 23 του παρόντος περίπτωση Β` υποπερίπτωση β`, τελευταίο εδάφιο, κοινής υπουργικής απόφασης.....

Το ανωτέρω διοικητικό, ιατρικό και υγειονομικό προσωπικό μεταφέρεται με την ίδια εργασιακή σχέση, την οργανική θέση, βαθμό, κλάδο και ειδικότητα που κατέχει.....

9. Οι ιατροί, οδοντίατροι, φαρμακοποιοί και το Υγειονομικό προσωπικό που υπηρετεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στον ΟΑΕΕ, στον ΟΓΑ και στον ΟΠΑΔ μεταφέρονται αυτοδίκαια κατά την ημερομηνία ένταξης των κλάδων υγείας αυτών στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με τους όρους του παρόντος άρθρου».

11. Στις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 2 και 3 - όπως ίσχυσαν πριν από την κατάργηση ολόκληρου του άρθρου με το άρθρο 26 του ν. 4486/2017 (Α' 111) -, 2 παρ. 1 και 3 - όπως η παρ. 1 ίσχυσε πριν από την κατάργησή της με το άρθρο 26

οδοντιατρικό προσωπικό που υπηρετεί στις παραπάνω Υπηρεσίες Νοσοκομειακής Υποστήριξης, εφόσον επιθυμεί την ένταξη, μεταφέρεται με την ίδια εργασιακή σχέση, κλάδο και ειδικότητα στους φορείς υποδοχής.

² Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης αυτής εκδόθηκε η με αριθμό Φ. 80000/οικ. 32115/ 2009/2011 κ.υ.α. (Β' 3010) με το άρθρο μόνο της οποίας προβλέφθηκε η μεταφορά στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., από 1-1-2012, των εκεί αναφερομένων περιφερειακών Υπηρεσιών Υγείας του ΙΚΑ- ΕΤΑΜ, του ΟΠΑΔ, του ΟΓΑ και του ΟΑΕΕ.

³ Στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 3329/2005 (Α' 81) «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις», όπως ίσχυαν κατά το χρόνο που τέθηκε σε ισχύ το ανωτέρω νομοθετικό καθεστώς του ν. 4238/2014, οριζόταν ότι: «Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.Π.Ε.) 1. Η Επικράτεια διαιρείται στις ακόλουθες επτά (7) Υγειονομικές Περιφέρειες, τα γεωγραφικά όρια των οποίων ταυτίζονται με τα όρια των επτά (7) Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας:..... 2. Στην έδρα κάθε Υγειονομικής Περιφέρειας συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία "Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας Δ.Υ.Π.Ε.", που συμπληρώνεται από το όνομα της οικείας Περιφέρειας.....».

του ν. 4486/2017 -, 7 παρ. 1, 8 παρ. 1, 16 παρ. 1 και 3, 17 παρ. 1, 2, 3 και 4 - όπως η παρ. 1 τροποποιήθηκε με το άρθρο πρώτο της υποπαρ.Ι.5 του ν. 4254/2014 (Α' 85) -, 18, και 21 παρ. 4 και 8 του ν. 4238/2014 «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή σκοπού Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και λοιπές διατάξεις» (Α' 38), ορίσθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 1 ⁴

«2. Στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) συνιστάται Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΠΕΔΥ) που λειτουργεί στις Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.) της Χώρας.

3. Οι υπηρεσίες Π.Φ.Υ. παρέχονται ισότιμα σε κάθε πολίτη, ανεξάρτητα από την οικονομική, κοινωνική, επαγγελματική, ασφαλιστική του κατάσταση και τον τόπο κατοικίας του, μέσα από ένα καθολικό, ενιαίο και αποκεντρωμένο Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΠΕΔΥ), που οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος».

Άρθρο 2

«1. Τα Κέντρα Υγείας και οι λοιπές Μονάδες παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας των Δ.Υ.Πε. αποτελούν τις δημόσιες δομές παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του ΠΕΔΥ.

3. Οι Μονάδες παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μεταφέρονται και εντάσσονται στην οργανωτική δομή των Δ.Υ.Πε. ως αποκεντρωμένες μονάδες τους, εξαιρουμένων των Φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., τα οποία παραμένουν και λειτουργούν στον Οργανισμό».

Άρθρο 7

«1. Όπου στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου γίνεται μνεία σε Κέντρο Υγείας διαλαμβάνονται τα Πολυδύναμα Κέντρα Υγείας και οι Νομαρχιακές και Τοπικές Μονάδες Υγείας, οι οποίες, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο μεταφέρονται ως μονάδες παροχής Π.Φ.Υ. του Π.Ε.Δ.Υ. από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στις Δ.Υ.Πε.».

Άρθρο 8

«1. Σκοπός του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας είναι:

⁴ Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 4486/2017, με το άρθρο 26 του οποίου καταργήθηκαν οι ως άνω διατάξεις των άρθρων 1 και 2 παρ. 1 του ν. 4238/2014, όπως ισχύει σήμερα, μετά την τροποποίησή της από το άρθρο 41 παρ. 1 του ν. 4931/2022 (Α'94), ορίζεται ότι: «1. Οι υπηρεσίες Π.Φ.Υ. παρέχονται στο πλαίσιο ενός ενιαίου, ολοκληρωμένου και αποκεντρωμένου συστήματος που οργανώνεται, διοικείται και λειτουργεί στις Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.) εντασσόμενο στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. ...».

α) Η αγορά υπηρεσιών υγείας για τους ασφαλισμένους ..., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του Οργανισμού, ...».

Άρθρο 16

«1. Το σύνολο του μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) ιατρικού, οδοντιατρικού, νοσηλευτικού, επιστημονικού, παραϊατρικού, τεχνικού, διοικητικού προσωπικού των Μονάδων Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. τίθεται, αυτοδικαίως, από την ισχύ του παρόντος⁵, σε καθεστώς διαθεσιμότητας με ταυτόχρονη κατάργηση των θέσεων που κατέχει. Οι ανωτέρω υπάλληλοι παραμένουν σε καθεστώς διαθεσιμότητας επί έναν (1) μήνα και εν συνεχεία, μετατάσσονται/ μεταφέρονται, μετά από αίτηση τους, με τους όρους και τις προϋποθέσεις του επόμενου άρθρου, σε οργανικές θέσεις που συνιστώνται για το σκοπό αυτόν στις Διοικήσεις των αντίστοιχων, χωροταξικά, Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.), όπως προβλέπεται με την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4224/2013 (Α´ 288)...⁶ Στους υπαλλήλους που τίθενται σε καθεστώς διαθεσιμότητας καταβάλλονται τα τρία τέταρτα (3/4) των αποδοχών τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. ...

3. Οι διαπιστωτικές πράξεις για τη θέση σε καθεστώς διαθεσιμότητας των ανωτέρω υπαλλήλων εκδίδονται από το όργανο διοίκησης του Φορέα προέλευσης.».

Άρθρο 17

«1. Εκ των υπαλλήλων των παραγράφων 1 ... του προηγούμενου άρθρου, που έχουν τεθεί σε καθεστώς διαθεσιμότητας, οι ιατροί/οδοντίατροι, μόνιμοι και Ι.Δ.Α.Χ., μετατάσσονται/ μεταφέρονται αναδρομικά από την ημερομηνία λήξης του χρόνου διαθεσιμότητας, με την ίδια εργασιακή σχέση, σε οργανικές θέσεις πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, που συνιστώνται για το σκοπό αυτόν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου, κατόπιν αιτήσεως τους, περί αποδοχής της εν λόγω θέσης, ... Το λοιπό προσωπικό των ως άνω παραγράφων 1 και 2 μετατάσσεται/ μεταφέρεται, αναδρομικά από την ημερομηνία λήξης του χρόνου διαθεσιμότητας, με την ίδια εργασιακή σχέση, κατόπιν αιτήσεως τους, περί αποδοχής της εν λόγω θέσης. Η ισχύς των προηγούμενων εδαφίων αρχίζει την 4η Μαρτίου 2014.

⁵ Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 56 του ν. 4238/2014 (Α' 38/17-2-2014), η ισχύς του νόμου άρχεται από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από τις διατάξεις που ορίζουν διαφορετικά.

⁶ Κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης αυτής εκδόθηκε η με αριθμό Γ.Π./οικ.18936/2014 κ.υ.α. (Β' 485), με την οποία συστήθηκαν στις Δ.Υ.Πε. 9.930 οργανικές θέσεις μόνιμου και ΙΔΑΧ προσωπικού.

Οι ανωτέρω αιτήσεις υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους, εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης των διαπιστωτικών πράξεων της ως άνω παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου. Οι εν λόγω αιτήσεις, οι οποίες υπέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α΄75), υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους στις αρμόδιες υπηρεσίες των κατά τόπους περιφερειακών διοικητικών μονάδων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., οι οποίες με ευθύνη τους τις διαβιβάζουν στις αντίστοιχες υπηρεσίες των Δ.Υ.Πε. υποδοχής, εντός τριών ημερών. Το ιατρικό/οδοντιατρικό προσωπικό που ασκεί, παράλληλα, ελευθέριο επάγγελμα και το οποίο έχει υποβάλει αίτηση αποδοχής θέσης πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης σε Δ.Υ.Πε., οφείλει, κατά το χρόνο ανάληψης υπηρεσίας και προκειμένου να αναλάβει, να προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία της Δ.Υ.Πε. υποδοχής βεβαίωση διακοπής δραστηριότητας ...

2. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της σχετικής αίτησης αποδοχής ο υπάλληλος που έχει τεθεί σε καθεστώς διαθεσιμότητας απολύεται, αυτοδικαίως, μετά την πάροδο του προκαθορισμένου χρόνου των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 16 του παρόντος.

3. Στην περίπτωση που ο μετατασσόμενος/ μεταφερόμενος υπάλληλος δεν παρουσιαστεί στην αρμόδια υπηρεσία του φορέα υποδοχής, προκειμένου να αναλάβει υπηρεσία, απολύεται αυτοδικαίως.

4. Οι πράξεις μετάταξης/ μεταφοράς των εν λόγω υπαλλήλων εκδίδονται από το αρμόδιο όργανο διοίκησης του Φορέα υποδοχής».⁷

Άρθρο 18

⁷ Με το άρθρο 26 του ν. 4461/2017 (Α΄38) ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Οι ιατροί και οδοντίατροι των άρθρων 16 και 17 του ν. 4238/2014 (Α΄38), που παρέχουν προσωρινά τις υπηρεσίες τους στις Δ.Υ.Πε., δυνάμει σχετικών προσωρινών διαταγών ή δικαστικών αποφάσεων, ή για τους οποίους έχουν εκδοθεί προσωρινές διατάξεις ή δικαστικές αποφάσεις που δεν εφαρμόστηκαν από τις Δ.Υ.Πε., εφόσον δεν έχουν καταταγεί σε θέσεις κλάδου ιατρών/ οδοντιάτρων Ε.Σ.Υ. ή δεν έχουν αξιολογηθεί ή δεν έχουν υποβάλει την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4238/2014 (Α΄38), δύνανται, μέχρι τις 30.9.2017, ακόμη και εάν έχει εκδοθεί για αυτούς διαπιστωτική πράξη απόλυσης ή οι αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων, δυνάμει των οποίων παρέχουν προσωρινά τις υπηρεσίες τους, απώλεσαν εκ των υστέρων την ισχύ τους, να επανυποβάλουν/υποβάλουν στις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων Δ.Υ.Πε. αίτηση ένταξής τους στον κλάδο ιατρών Ε.Σ.Υ. σε οργανικές θέσεις πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, συσταθείσες ήδη ή συνιστώμενες για το σκοπό αυτό στις Δ.Υ.Πε. σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν.4224/2013 (Α΄288) είτε συνεχίζουν να ασκούν παράλληλα το ελευθέριο επάγγελμά τους είτε όχι...».

Ακολουθως, με το άρθρο 127 του ν. 4600/2019 (Α΄43) ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Οι ιατροί και οδοντίατροι των άρθρων 16 και 17 του ν. 4238/2014 (Α΄38), που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος παρέχουν τις υπηρεσίες τους στις Δ.Υ.Πε., δυνάμει δικαστικών αποφάσεων και δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4461/2017 (Α΄38), μπορούν μέχρι τις 30.6.2019 να υποβάλουν στις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων Δ.Υ.Πε. αίτηση ένταξής τους στον κλάδο ιατρών και οδοντιάτρων Ε.Σ.Υ. σε οργανικές θέσεις κλάδου ιατρών/οδοντιάτρων Ε.Σ.Υ. πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, οι οποίες έχουν ήδη συσταθεί ή συνιστώνται για τον σκοπό αυτόν στις Δ.Υ.Πε. για τις μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και στα νοσοκομεία με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ανεξάρτητα από το αν συνεχίζουν να ασκούν παράλληλα το ελεύθερο επάγγελμά τους...».

«Εντός οκταμήνου από την ολοκλήρωση της μετάταξης/ μεταφοράς, το ως άνω ιατρικό προσωπικό αξιολογείται και κατατάσσεται σε θέσεις κλάδου ιατρών/ οδοντιάτρων του Ε.Σ.Υ. που θα ενταχθούν στο Π.Ε.Δ.Υ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 26 του παρόντος.».

Άρθρο 21⁸

«4. Οι πάσης φύσεως λειτουργικές δαπάνες των Κέντρων Υγείας και Περιφερειακών Ιατρείων αυτών, καθώς και των Μονάδων Παροχής Υπηρεσιών Π.Φ.Υ. που εντάσσονται στις Δ.Υ.Πε. και αποτελούν αποκεντρωμένες μονάδες αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, βαρύνουν τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των κλειστών - σφαιρικών προϋπολογισμών εσόδων -εξόδων των Δ.Υ.Πε..

8. Από την ψήφιση του παρόντος, το πάσης φύσεως υγειονομικό, φαρμακευτικό και λοιπό αναλώσιμο υλικό των υγειονομικών μονάδων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που εντάσσονται στις Δ.Υ.Πε., περιέρχεται κατά κυριότητα σε αυτές, με έκδοση διαπιστωτικής πράξης, μετά τη διενέργεια σχετικής απογραφής από τις οικείες Περιφερειακές Διευθύνσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έχουν την πλήρη ευθύνη για τη διαφύλαξη της κινητής και ακίνητης περιουσίας μέχρι την οριστική παράδοση της στις οικείες Δ.Υ.Πε.....».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος, συνάγονται, τα ακόλουθα:

12. Η Διοίκηση, κατ' εφαρμογή των, καθιερωμένων από το Σύνταγμα, αρχών του κράτους δικαίου, της νομιμότητας της διοικητικής δράσης και της προστασίας των διοικουμένων, έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται απροφάσιστα και χωρίς

⁸ Στην παράγραφο 9 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι: «9. Η νόμιμη εκπροσώπηση των μονάδων που μεταφέρονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δικαστική και εξώδικη ανήκει στους διοικητές των οικείων Υγειονομικών Περιφερειών. Εκκρεμείς δίκες που αφορούν διαφορές ή υποθέσεις των εντασσομένων μονάδων, του ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού που μετατάσσεται ή μεταφέρεται, συνεχίζονται από τις Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.), χωρίς να επέρχεται διακοπή δίκης. Δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται ισχύουν έναντι των Δ.Υ.Πε.. Εκκρεμείς δίκες που αφορούν διαφορές ή υποθέσεις του πάσης φύσεως προσωπικού των ανωτέρω μονάδων που δεν μεταφέρεται ή μετατάσσεται στις Δ.Υ.Πε., συνεχίζονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., χωρίς να επέρχεται διακοπή και οι δικαστικές αποφάσεις ισχύουν έναντι του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις του ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού που μεταφέρεται ή μετατάσσεται συνεχίζονται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα των Δ.Υ.Πε.. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και για το προσωπικό των Κέντρων Υγείας, και των αποκεντρωμένων μονάδων που εντάσσονται στις Δ.Υ.Πε.».

οποιαδήποτε καθυστέρηση προς τις αποφάσεις όλων των δικαστηρίων και τους όρους που θέτει η κάθε απόφαση (βλ. και Εισηγητική έκθεση του ν. 3068/2002, ΝΣΚ 1/2021, 64/2015, 323/2004). Εν προκειμένω, ενόψει της συνταγματικής υποχρέωσης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς συμμόρφωση στις ακυρωτικές αποφάσεις του ΔΕΑ, ο Οργανισμός θα πρέπει να προβεί στις ενδεικνυόμενες ενέργειες για την υλοποίηση των όσων κρίθηκαν με αυτές. Προς το σκοπό αυτό, με το εξεταζόμενο ερώτημα ζητείται - λαμβανομένου υπόψη του νομοθετικού πλαισίου του ν. 4238/2014 που μετέβαλε το σκοπό του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.- κατ' ουσίαν και κατ' ορθή εκτίμηση του περιεχομένου του, να προσδιορισθεί η έκταση της υποχρέωσης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς συμμόρφωση (ενόψει και των υποβληθέντων αιτημάτων για επαναφορά στον Οργανισμό και καταβολή αναδρομικών αποδοχών σε καταφατική περίπτωση).

13. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 50 παρ. 1, 4 και 5 του π.δ/τος 18/1989 και 4 παρ. 1 του ν. 702/1977 προκύπτει ότι η ακυρωτική απόφαση Διοικητικού Εφετείου επιφέρει τα ίδια αποτελέσματα όμοιας απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΝΣΚ 202/2018, 64/2015).

14. Όπως, περαιτέρω, προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 95 παρ. 5 του Συντάγματος και 50 παρ. 4 του π.δ/τος 18/1989, η Διοίκηση, συμμορφούμενη με το περιεχόμενο ακυρωτικής απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Διοικητικού Εφετείου, έχει υποχρέωση, όχι μόνο να θεωρήσει ως ανίσχυρη και μη υφιστάμενη νομικά τη διοικητική πράξη που ακυρώθηκε, η οποία, κατ' αυτόν τον τρόπο, θεωρείται ότι ποτέ δεν εκδόθηκε και ότι δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα (ΟΛΣΤΕ 3312/2017 σκ. 11, ΣΤΕ 1042/2016 σκ. 9, κ.ά.), αλλά και με θετικές ενέργειές της να προχωρήσει στην αναμόρφωση της νομικής κατάστασης που δημιουργήθηκε στο μεταξύ βάσει της παραπάνω πράξης, εκδίδοντας νέα, με αναδρομική ισχύ, με σκοπό την αποκατάσταση των πραγμάτων στη θέση στην οποία θα ήταν αν εξαρχής δεν είχε ισχύσει η διοικητική πράξη που ακυρώθηκε (ΣΤΕ 1045/2022, ΟΛΣΤΕ 1834/2021, ΣΤΕ 957/2010, ΣΤΕ 580/2009, ΣΤΕ 2522/2002, ΣΤΕ 441/2001, ΣΤΕ 395/2000 κ.ά., ΝΣΚ 441/2010, 66/2010, 412/2007 κ.α.).

15. Το ειδικότερο περιεχόμενο και η έκταση των υποχρεώσεων της Διοίκησης προσδιορίζονται από το αντικείμενο της ακύρωσης, το οποίο, μεταξύ άλλων, καθορίζεται από το είδος και τη φύση της πράξης που ακυρώθηκε, καθώς και από την κρίση ή τις κρίσεις πάνω στα ζητήματα τα οποία εξέτασε και για τα οποία αποφάνθηκε το δικαστήριο στο αιτιολογικό της απόφασής του, δημιουργώντας ως προς αυτά δεδουλευμένο για τη συγκεκριμένη περίπτωση (ΣΤΕ 1834/2021, 852/2019,

1167/2017, 1125-1128/2016, 1536/2016, 276/2016, 3704/2014 κ.ά., ΝΣΚ 64/2015, 41/2012, 61/2011, κ.α.). Η νέα κρίση της Διοίκησης πρέπει να μην αντίκειται σε όσα έχουν κριθεί από την ακυρωτική απόφαση και να εκφέρεται ενόψει του νομικού και πραγματικού καθεστώτος του χρόνου έκδοσης της πράξης που ακυρώθηκε και όχι του χρόνου συμμόρφωσης, εκτός αν υπήρξε νεότερος νόμος με αναδρομική ισχύ ή νόμος που δεν ανέχεται την εφαρμογή των παλαιών διατάξεων. Ειδικότερα, από την υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης - η οποία απορρέει κατά το Σύνταγμα ευθέως από την ακυρωτική απόφαση, χωρίς να απαιτείται η ρητή μνεία της - δεν κωλύεται η νομοθετική εξουσία να προβαίνει, με γενικές διατάξεις, σε νέες ρυθμίσεις που μεταβάλλουν το ισχύον νομοθετικό καθεστώς, πλην το νέο αυτό νομοθετικό καθεστώς καταλαμβάνει τις εκκρεμείς ενώπιον της Διοίκησης υποθέσεις λόγω ακυρωτικής απόφασης, μόνον όταν το νεότερο νομοθέτημα έχει αναδρομική ισχύ ή προκύπτει από αυτό ότι ο νομοθέτης δεν ανέχεται εφεξής την εφαρμογή των παλαιών διατάξεων (ΣΤΕ 15/2020, σκ.10, ΣΤΕ 252/2016 επτ., ΟΛΣΤΕ 4310-4313/2015, ΣΤΕ 1665/2013, ΣΤΕ 1418/2013 επτ., 3433/2010 επτ. κ.α., ΝΣΚ 185/2016, 314/2016, 53/2015, 255,330/2012, 8/2011, 337/2004, κ.α.). Συνεπώς, μόνο στις παραπάνω περιπτώσεις είναι εφαρμοστέο το νομικό καθεστώς που ισχύει κατά τον χρόνο έκδοσης της νέας διοικητικής πράξης, εκείνης, δηλαδή, που εκδίδεται μετά την ακυρωτική απόφαση, ακόμη και αν το νεότερο νομοθετικό καθεστώς άρχισε να ισχύει πριν καν εκδοθεί η ακυρωτική απόφαση (ΣΤΕ 4079/2015, 2615-2618/2015, ΟΛΣΤΕ 3167- 3168/2014).

16. Η συμμόρφωση πρέπει να είναι πλήρης, τόσο ως προς τις διοικητικές συνέπειες, (π.χ. αναδρομικός διορισμός ή προαγωγή) όσο και ως προς τις οικονομικές συνέπειες (μισθολογική αποκατάσταση). Σε περίπτωση ακύρωσης πράξης ή παράλειψης της Διοίκησης, η οποία είχε ως συνέπεια για τον υπάλληλο απώλεια αποδοχών, η πλήρης συμμόρφωση προς την ακυρωτική απόφαση επιτάσσει και την καταβολή των αποδοχών του αναδρομικού διαστήματος, καθόσον ο μισθός του δημοσίου υπαλλήλου δεν αποτελεί αντάλλαγμα υπηρεσιών αλλά παρακολούθημα της υπαλληλικής ιδιότητας και όταν ο υπάλληλος, χωρίς υπαιτιότητά του, αδυνατεί να παράσχει προσηκόντως τις υπηρεσίες του (ΣΤΕ 1277/2014, 3043/2013, 3606/2012, 957/2010, ΝΣΚ 200/2019).

17. Επειδή, περαιτέρω, ο νομοθέτης μπορεί να προβαίνει σε αναδιοργάνωση των ήδη παρεχόμενων υπηρεσιών και των μονάδων που τις παρέχουν και, στο πλαίσιο αυτό, δεν κωλύεται να καταργεί οργανικές θέσεις ή να τροποποιεί τις αρμοδιότητές

τους, εφόσον με τις ρυθμίσεις αυτές δεν παραβιάζεται ο κανόνας της οργάνωσης και στελέχωσης της Διοίκησης με μόνιμους υπαλλήλους (βλ. ΟΛΣΤΕ 3354/2013 σκ.6, ΣΤΕ 2934/1993 7μ., ΟΛΣΤΕ 1722/1983). Ειδικά στο πλαίσιο της από το Σύνταγμα υποχρέωσης του Κράτους για την προστασία της υγείας των πολιτών, εργαζομένων και συνταξιούχων, ώστε να εξασφαλίζεται η παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου (ΣΤΕ 2115/2019 σκ. 5, 431/2018 Ολομ.), ο κοινός νομοθέτης διαθέτει ευρεία ευχέρεια, προς εξυπηρέτηση των κατά τις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος (άρθρα 5 παράγραφος 5, 21 παράγραφος 3 και 22 παράγραφος 5) σκοπών γενικού συμφέροντος, να ιδρύει νέες υπηρεσίες, να καταργεί ή να αναδιοργανώνει τις υφιστάμενες και να τροποποιεί τις αρμοδιότητές τους, καθώς και να μεταφέρει το πάσης φύσεως προσωπικό τους ή να καταργεί ή να μεταφέρει θέσεις του, τηρώντας σε κάθε περίπτωση τις απορρέουσες από το Σύνταγμα αρχές της ισότητας και της ορθολογικής, αποτελεσματικής και συνεχούς λειτουργίας των οικείων υπηρεσιών (ΣΤΕ 2686/2022 σκ.5, 27/2021 σκ.5, 2482-2483/2015). Σύμφωνα με το άρθρο 103 παράγραφος 4 του Συντάγματος, σε περίπτωση κατάργησης της κατεχόμενης από τον υπάλληλο θέσης είτε μεμονωμένα, είτε με την κατάργηση ολόκληρης της δημοσίας υπηρεσίας στην οποία ανήκει η θέση, μπορεί ο υπάλληλος να απολυθεί ή να τοποθετηθεί σε άλλη υπηρεσία (βλ. ΟΛΣΤΕ 3354/2013, ΣΤΕ 466/1984, ΟΛΣΤΕ 1003/1977).

18. Εξάλλου, βασική προϋπόθεση και θεμελιώδη στοιχεία της ιδιότητας του πολιτικού δημοσίου υπαλλήλου, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 103 παρ. 4 του Συντάγματος και εξειδικεύεται από τον υπαλληλικό κώδικα (αρ. 39 παρ. 1) είναι η κατοχή οργανικής θέσης στο νομικό πρόσωπο του δημοσίου ή νπδδ, η οποία συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών του υπαλλήλου υπό καθεστώς μονιμότητας. Ως οργανικές θέσεις νοούνται εκείνες, οι οποίες πληρούν διαρκείς ανάγκες των δημόσιων υπηρεσιών (ΝΣΚ 170/2011).

19. Επειδή, με το άρθρο 17 του ν. 3918/2011 συστήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ. ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με σκοπό, μεταξύ άλλων, κατά τους ορισμούς της παραγράφου 1 του αρ. 18 του νόμου αυτού, την παροχή υπηρεσιών υγείας στους εν ενεργεία ασφαλισμένους, στους συνταξιούχους και στα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ), που εντάχθηκαν σε αυτόν (ΑΠ 1990/2022). Στο πλαίσιο αυτό ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρείχε ο ίδιος πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, μέσω, μεταξύ άλλων, των Περιφερειακών Υπηρεσιών του, οι οποίες προήλθαν από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες των ασφαλιστικών οργανισμών που εντάχθηκαν σε αυτόν

(αρ. 17 παρ. 2 και 23 παρ. 1 περ. Β΄ του ν. 3918/2011). Ορίσθηκε, περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 3918/2011, ότι το ιατρικό προσωπικό των εντασσομένων στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Περιφερειακών Υπηρεσιών, μεταφέρεται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με την ίδια εργασιακή σχέση που κατείχε προηγουμένως. Εξαιρέση από την παραπάνω ρύθμιση αποτέλεσαν οι Υπηρεσίες Νοσοκομειακής Υποστήριξης του ΙΚΑ- ΕΤΑΜ και το ιατρικό (μεταξύ άλλου) προσωπικό τους, που εντάχθηκαν και μεταφέρθηκαν σε Νοσοκομεία του ΕΣΥ (αρ. 23 παρ. 1 περ. Βα΄ και αρ. 32 του ν. 3918/2011).

20. Στη συνέχεια, όμως, θεσπίστηκαν οι ανωτέρω διατάξεις του ν. 4238/2014, προς το σκοπό διαμόρφωσης, κατ' επιλογή του νομοθέτη, χάριν του δημοσίου συμφέροντος και στο πλαίσιο υποχρέωσης του Κράτους να μεριμνά για τη δημόσια υγεία (άρθρο 21 παρ. 3 του Συντάγματος), ενιαίου συστήματος ορθολογικής, αποτελεσματικής και διαρκούς παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.), με την σύσταση εντός του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) ενός καθολικού, ενιαίου και αποκεντρωμένου Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), που λειτουργεί στις Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.ΠΕ) της Χώρας (βλ. ΑΠ 1642/2022, 1464/2021). Ταυτόχρονα, με την διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 4238/2014, ανακαθορίστηκε ο σκοπός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ώστε να συνίσταται κατά κύριο λόγο στην αγορά υπηρεσιών υγείας για τους δικαιούχους των μεταφερθέντων φορέων, κατά τα οριζόμενα στον ΕΚΠΥ (ΣτΕ 2196/2020 σκ.6). Ειδικότερα, όπως προκύπτει και από την εισηγητική έκθεση του ν. 4238/2014, σκοπός της μεταρρυθμιστικής αυτού προσπάθειας, ήταν, αφενός «η επικέντρωση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στην κύρια αποστολή του ως εθνικού ασφαλιστικού φορέα υγείας και η ενδυνάμωση του ρόλου του ως αγοραστή υπηρεσιών υγείας, με ταυτόχρονη κατάργηση του διπτού ρόλου του ως αγοραστή και παρόχου υπηρεσιών υγείας» και αφετέρου «η ανάπτυξη του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ), ενός ενιαίου συστήματος Πρωτοβάθμιου Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) στην Ελλάδα, μέσω της ενοποίησης των δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και του Ε.Σ.Υ.», με στόχο «τη διασφάλιση μιας επαρκούς αποτελεσματικής και αποδοτικής δέσμης υπηρεσιών υγείας για όλο τον πληθυσμό, την αποτροπή του κατακερματισμού του συστήματος Π.Φ.Υ. και, κατά συνέπεια, τη βελτίωση του συντονισμού του και τη διασφάλιση της ορθολογικότερης διαχείρισης των δομών Π.Φ.Υ., του ανθρώπινου δυναμικού (ιατροί, επισκέπτες υγείας, νοσηλευτές, μαίες, φυσικοθεραπευτές κλπ) και των τεχνολογικών και λοιπών πόρων». Ο στόχος αυτός

επιτυγχάνεται με τη μεταφορά και ένταξη των Μονάδων παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στην οργανωτική δομή των Δ.Υ.Πε., οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΣτΕ 759/2020 σκ.7).

Για την επίτευξη δε, του παραπάνω μεταρρυθμιστικού σκοπού, ήταν αναγκαία αφενός η στελέχωση των δημόσιων δομών παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Π.Ε.ΔΥ. με ιατρικό προσωπικό, ενιαία αντιμετωπιζόμενο και απασχολούμενο υπό το ίδιο νομικό και πραγματικό καθεστώς, αφετέρου δε η εξάλειψη οποιασδήποτε ανισότητας μεταξύ των μελών του ιατρικού προσωπικού. Έτσι για το λόγο αυτό και ενόψει του ότι όλοι πλέον οι ιατροί θα απασχολούνταν σε οργανικές θέσεις εργασίας, οι αυτοδίκαια και άμεσα μεταφερόμενοι από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιατροί, θα έπρεπε, κατά το ν. 4238/2014, λόγω και της πρόβλεψης περί κατάληψης οργανικών θέσεων εργασίας, κατόπιν αίτησής τους, να επιλέξουν είτε την πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στο δημόσιο τομέα υγείας, υπό καθεστώς όμοιο με αυτό των άλλων υπηρετούντων ιατρών, είτε την άσκηση της ιατρικής, ως ελευθέριου επαγγέλματος, που νομίμως ασκούσαν πριν από τις διατάξεις του εν λόγω νόμου, με τη θέσπιση, δηλαδή, ασυμβίβαστου μεταξύ άσκησης ελευθέριου επαγγέλματος και αποκλειστικής απασχόλησης στις δημόσιες δομές υγείας (ΑΠ 1642/2022, 1464/2021).

21. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 16, 17, 18, 21 και 25⁹ του ν. 4238/2014 προκύπτει, ότι καθορίζεται με αυτές διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει τα εξής στάδια: την κατάργηση των υφιστάμενων θέσεων ιατρικού (και λοιπού προσωπικού) με την έναρξη ισχύος του ν. 4238/2014, την έκδοση πράξεων περιορισμένης χρονικής ισχύος περί θέσης σε διαθεσιμότητα για το σύνολο των ιατρών, οδοντιάτρων κ.λπ., των οποίων οι θέσεις καταργήθηκαν, τη σύσταση νέων οργανικών θέσεων πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στις Δ.Υ.Πε., την έκδοση πράξεων μετάταξης στις παραπάνω θέσεις των ιατρών που υποβάλλουν σχετική αίτηση μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία, την προσκόμιση βεβαίωσης διακοπής δραστηριότητας από τους μετατασσόμενους ιατρούς, την έκδοση πράξεων αυτοδίκαιης απόλυσης για όσους ιατρούς δεν υποβάλουν εμπρόθεσμα την εν λόγω βεβαίωση και την έκδοση πράξεων ένταξης και κατάταξης σε θέσεις κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ. μέσα σε οκτώ μήνες από την ολοκλήρωση της μετάταξης. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η προαναφερόμενη διαδικασία δεν αποτελεί σύνθετη διοικητική ενέργεια, η οποία

⁹ Με τη διάταξη του άρθρου 25 ρυθμίζεται η διαδικασία ένταξης των μεταταχθέντων ιατρών σε κλάδο ειδικευμένων ιατρών Ε.Σ.Υ. και κατάταξής τους σε βαθμούς.

ολοκληρώνεται είτε με την έκδοση πράξης αυτοδίκαιης λύσης της υπαλληλικής σχέσης του ιατρού, είτε με την έκδοση πράξης κατάταξής του, αλλά ότι η διαδικασία αυτή διαμορφώνεται σε αυτοτελή και διακεκριμένα στάδια, με συνδρομή αυτοτελών προϋποθέσεων, και η κάθε πράξη δεν χάνει την εκτελεστότητά της με την ενσωμάτωσή της σε πράξη επόμενου σταδίου. Εξάλλου, από την προαναφερόμενη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 4238/2014 που ορίζει ότι *«Το σύνολο του μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) ιατρικού, οδοντιατρικού,.... προσωπικού των Μονάδων Υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. τίθεται, αυτοδικαίως, από την ισχύ του παρόντος, σε καθεστώς διαθεσιμότητας με ταυτόχρονη κατάργηση των θέσεων που κατέχει»*, προκύπτει ότι η κατάργηση των εν λόγω θέσεων επέρχεται απευθείας από τον νόμο και δεν εμπεριέχεται στις ατομικές πράξεις με τις οποίες το παραπάνω προσωπικό τέθηκε σε καθεστώς διαθεσιμότητας (ad hoc ΣΤΕ 2681/2022 σκ. 14 και 18, βλ. και ΣΤΕ 2680/2022 σκ. 12 και 14, με την οποία ερμηνεύθηκαν ως άνω, οι, αντίστοιχου με τις επίμαχες περιεχομένου, διατάξεις της υποπαρ. ΙΖ.1 της παρ. ΙΖ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014, με τις οποίες ρυθμίστηκε η μεταφορά του ιατρικού προσωπικού, που με το άρθρο 32 του ν. 3918/2011 είχε ενταχθεί από τις Υπηρεσίες Νοσοκομειακής Υποστήριξης του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ σε Νοσοκομεία του ΕΣΥ, σε οργανικές θέσεις κλάδου ΠΕ Ιατρών – Οδοντιάτρων πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, το οποίο συνιστάται στο ΕΣΥ για το σκοπό αυτό).

22. Από όσα δε προαναφέρθηκαν προκύπτει ότι, μετά την ακύρωση από το ΔΕΑ των πράξεων εκείνων με τις οποίες οι αναφερόμενοι στο ιστορικό του ερωτήματος, μόνιμοι ιατροί του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., απολύθηκαν αυτοδίκαια από τον Οργανισμό, μετά τη θέση τους σε διαθεσιμότητα, αυτοί έχουν επανέλθει στο στάδιο που βρίσκονταν προηγουμένως, αφού η Διοίκηση υποχρεούται να θεωρήσει ότι δεν εκδόθηκαν ποτέ οι πράξεις απόλυσής τους και ότι δεν παράγουν κανένα έννομο αποτέλεσμα. Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αναβίωσε η υπαλληλική σχέση τους με τον Οργανισμό, ούτε ότι ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έχει την υποχρέωση, συμμορφούμενος προς το ακυρωτικό αποτέλεσμα των αποφάσεων αυτών, να προβεί στην έκδοση πράξεων επαναπρόσληψής τους, και μάλιστα με αναδρομική ισχύ. Τούτο, γιατί οι οργανικές θέσεις τις οποίες κατείχαν, καταργήθηκαν απευθείας από το νομοθέτη του άρθρου 16 παρ. 1 του ν. 4238/2014 (χωρίς την έκδοση προς τούτο σχετικής διοικητικής πράξης) και επομένως υπαλληλική σχέση αυτών, χωρίς την ύπαρξη οργανικών θέσεων (η επανασύσταση των οποίων θα ανήκε στην

αποκλειστική αρμοδιότητα του νομοθέτη κατά την αρχή της διάκρισης των εξουσιών) δεν νοείται. Επομένως, δεν υπάρχει για τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. – η υποχρέωση του οποίου για συμμόρφωση τελεί υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι υπάρχει πεδίο συμμόρφωσης ανεκτό από την έννομη τάξη, όπως έχει διαμορφωθεί κατά το χρόνο συμμόρφωσης (βλ. ΝΣΚ 95/2020, 79/2016) - νομική δυνατότητα εκτέλεσης των ως άνω δικαστικών αποφάσεων με τον παραπάνω τρόπο και συνακόλουθα, δεδομένου ότι ο μισθός αποτελεί παρακολούθημα της υπαλληλικής ιδιότητας, ο Οργανισμός δεν οφείλει να καταβάλει αναδρομικές αποδοχές στους ιατρούς που έχουν υποβάλει σχετική αίτηση.

Άλλωστε, όπως έχει κριθεί, η στάθμιση της αναγκαιότητας ως προς την ίδρυση ή κατάργηση θέσεων αποτελεί πολιτική βούληση για την οργάνωση της δημόσιας διοίκησης, τα δε δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία να προβαίνουν μόνο σε οριακό έλεγχο της οργάνωσης αυτής, κατά την εφαρμογή των κανονιστικών διατάξεων δυνάμει των οποίων εκτελείται (ΑΠ 193/2022).

23. Πάντως – και σε κάθε περίπτωση, δηλ. πέραν της παραπάνω νομικής αδυναμίας, – θα πρέπει να σημειωθεί, ότι τυχόν επαναπρόσληψη των ως άνω ιατρών στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., δεν θα απέδιδε τη σκοπούμενη με τη συμμόρφωση της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις νομιμότητα. Ειδικότερα, αν ληφθεί υπόψη ότι στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης του πρωτοβάθμιου τομέα παροχής υπηρεσιών υγείας, έγινε μεταφορά όλων των μονάδων Π.Φ.Υ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (με εξαίρεση τα Φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) στις Δ.Υ.Πε., που αποτελούν, πλέον, αποκεντρωμένες μονάδες τους, συστήθηκαν σε αυτές 9.930 οργανικές θέσεις μόνιμου και ΙΔΑΧ προσωπικού, οι Δ.Υ.Πε. ανέλαβαν τις κάθε φύσης λειτουργικές δαπάνες των μονάδων που μεταφέρθηκαν και περιήλθε σε αυτές κατά κυριότητα το κάθε φύσης υγειονομικό, φαρμακευτικό και αναλώσιμο υλικό τους, καθίσταται φανερό ότι η μεμονωμένη απασχόληση των ως άνω ιατρών στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., μετά την αλλαγή του σκοπού του και εκτός οποιουδήποτε οργανωμένου πλαισίου παροχής ιατρικών υπηρεσιών προς τους ασφαλισμένους (εντεύθεν δε και χωρίς δυνατότητα άσκησης καθηκόντων του ιατρικού κλάδου και της ειδικότητάς τους), δεν θα ήταν σύμφωνη με το συνταγματικό πλαίσιο που θεσπίζεται με τα άρθρα 21 παρ. 3 και 5 παρ. 5, στην αντίθεση των άρθρων 16 και 17 του ν. 4238/2014 προς το οποίο, στηρίζεται η αιτιολογία των ακυρωτικών αποφάσεων του ΔΕΑ.

Τίθεται, ωστόσο το ζήτημα, εάν κατά την επαναφορά των ιατρών στο στάδιο που βρίσκονταν πριν από την ακύρωση των πράξεων απόλυσής τους, αναβιώνει το

δικαίωμα αυτών να υποβάλουν προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αίτηση μεταφοράς τους στις οικείες Δ.Υ.Πε., είτε κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 16 και 17 του ν. 4238/2014 – εξαιρουμένων ενδεχομένως των προϋποθέσεων εκείνων που αντιτίθενται στο δεδικασμένο των ακυρωτικών αποφάσεων (όπως η προηγούμενη θέση σε διαθεσιμότητα και η σύντομη προθεσμία υποβολής αίτησης), είτε κατ' ανάλογη εφαρμογή των μεταγενέστερων διατάξεων των άρθρων 26 του ν. 4461/2017 και 127 του ν. 4600/2019 (οι οποίες θεσπίστηκαν προς αντιμετώπιση των θεμάτων που δημιουργήθηκαν από την έλλειψη μεταβατικής περιόδου προσαρμογής των ως άνω ιατρών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.- βλ. ΑΠ 1240/2022). Δεδομένου, όμως, ότι τα αποτελέσματα υποβολής τέτοιας αίτησης αφορούν αποκλειστικά τις οικείες Δ.Υ.Πε., το ζήτημα αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης, καθόσον η τελευταία εκδίδεται μετά από ερώτημα υποβαλλόμενο από τη Διοίκηση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ήτοι αυτοτελούς και διάφορου των Δ.Υ.Πε., Ν.Π.Δ.Δ..

Στο σημείο αυτό, ο Πρόεδρος του Τμήματος και ο Αντιπρόεδρος Ανδρέας Ανδρουλιδάκης επεσήμαναν συμπληρωματικώς, ότι σε κάθε περίπτωση ανήκει στην ευχέρεια της Διοίκησης, που έχει τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία, η ειδικότερη νομοθετική ρύθμιση του τρόπου συμμόρφωσής της προς τις ακυρωτικές αποφάσεις του ερωτήματος.

Απάντηση

24. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ΄) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

α) κατά το πρώτο σκέλος αυτού, ότι, μετά την ακύρωση με τις με αριθμούς 673/2016, 2392/2017, 1820/2017, 620/2018, 1802/2018 και 1803/2018 αποφάσεις του ΔΕΑ, των πράξεων αυτοδίκαιης απόλυσης των αναφερομένων στο ερώτημα ιατρών, δεν αναβίωσε η υπαλληλική σχέση τους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ούτε ο τελευταίος έχει υποχρέωση να εκδώσει πράξεις επαναπρόσληψής τους με αναδρομική ισχύ, επειδή καταργήθηκαν απευθείας από τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 1 του ν. 4238/2014 οι οργανικές θέσεις τις οποίες κατείχαν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Επομένως δεν μπορεί εξ αντικειμένου ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. να προβεί σε εκτέλεση των ανωτέρω δικαστικών αποφάσεων και

β) κατά το δεύτερο σκέλος αυτού, ότι, ενόψει της απάντησης που δίδεται στο πρώτο σκέλος, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δεν οφείλει να καταβάλει αναδρομικές αποδοχές στους ιατρούς Ζ.Κ. και Δ.Μ..

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 16-06-2023

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Κανελλόπουλος
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Ελευθερία Αντ. Χριστοπούλου
Πάρεδρος ΝΣΚ